{සියලුම හිමිකම් ඇවිරිණි / முழு பதிப்புரிமை உடையது / All Rights Reserved / සියලුම හිමිකම් ඇවිරිණි / முழு பதிப்புரிமை உடையது }

පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව - උතුරු මැද පළාත
மாகாணக் கல்வித்திணைக்களம்- வடமத்திய மாகாணம்
Department of Education – North Central Province

10 ශ්‍රේණිය

තෙවන වාර පරීක්ෂණය - 2024

විෂයය :- ව්‍යාපාර හා ගිණුම්කරණ අධ්‍යයනය I ,II පත්‍ර

පිළිතුරු පත්‍රය

ප්‍රශ්න අංකය	පිළිතුර
01	3
02	4
03	2
04	1
05	4
06	3
07	1
08	2
09	2
10	1
11	3
12	3
13	2
14	4
15	4
16	3
17	3
18	3
19	3
20	2

ප්‍රශ්න අංකය	පිළිතුර
21	4
22	3
23	1
24	3
25	2
26	2
27	2
28	3
29	1
30	1
31	1
32	2
33	1
34	3
35	1
36	4
37	2
38	4
39	2
40	1

11 පත්‍රය

(1) (1) (අ) තනි පුද්ගල ව්‍යාපාර / කේවලස්වාමී ව්‍යාපාර/ඒක පුද්ගල (ලකුණු 01)

(ආ)

වාසි	අවාසි
• පහසුවෙන් ආරම්භ කළහැකි වීම • සියලුම ලාභ අයිතිකරු සතුවීම • තොරතුරුවල රාහස්‍යභාවය ආරක්ෂාවීම • තම දක්ෂතා උපරිම වශයෙන් යෙදිය හැකිවීම • තීරණ ගැනීම ස්වාධීන වීම	• අයිතිකරුගේ වගකීම අසීමිතවීම • ප්‍රාග්ධනය රැස් කිරීමේ දුෂ්කරතා පැවතීම • අඛණ්ඩ පැවැත්මක් නොමැති වීම • නෛතික පුද්ගලභාවයක් නොමැති වීම • තනිව ගන්නා තීරණ අසාර්ථකවිය හැකිවීම

(ඕනෑම වාසියකට හා අවාසියකට ලකුණු 01)

(11) (අ) ගොඩනැගිල්ල , මුදල් (ලකුණු 01)

(ආ) අවස්ථාව- අවට ප්‍රදේශයේ පොල් වගාව බහුලව පැතිම නිසා අමුද්‍රව්‍ය සපයා ගැනිම පහසුවීම (ලකුණු 01)

(111) (අ) පළාත් සභා ව්‍යාපාර නාම ප්‍රඥප්තිය/1918 අංක 6 දරණ ව්‍යාපාර නාම ආඥා පනත (ලකුණු 01)

(ආ) ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයෙන් ලබා ගන්නා අයදුම් පත්‍රය

ග්‍රාම නිළධාරි සහතික කළ වාර්තාව (ලකුණු 2× 1/2=1)

(1v) (අ) මාර්ගගත ක්‍රමය හරහා සැපයුම්කරුවන් සොයා ගැනිම (ලකුණු 01)

(ආ) ගැණුම්කරුවන්/පාරිභෝගිකයන් (ලකුණු 01)

(v) (අ) බැංකු , සන්නිවේදනය, ප්‍රවාහනය, රක්ෂණය (ලකුණු 1/2×2=1)

(ආ) 1 ජංගම රථ යොදාගෙන රට පුරා නිෂ්පාදන බෙදාහැරීම

2 පොල් ඉරටු හා පොල් ලෙලි භාවිතා කර වෙනත් විසිතුරු නිෂ්පාදන කෙරෙ යොමුවීම

(වෙනත් නිවැරදි ඕනෑම පිළිතුරකට ලකුණු ලබා දෙන්න)

(v1) වත්කම් = හිමිකම් + වගකීම්

+100000(මුදල් = +100000(ප්‍රාග්ධනය)

100000 = 100000 (ලකුණු 01)

(v11) ජංගම නොවන වත්කම- ව්‍යාපාරය පවත්වාගෙන යන කඩකාමරය (ලකුණු 01)

(v111) මුදල් ගිණුම

හර					බැර
දිනය	විස්තරය	වටිනාකම	දිනය	විස්තරය	වටිනාකම
24/1/1	ප්‍රාග්ධනය	100000	1/1	ඉරටු හා කොහුබත්	40000
1/20	ඉදල් අලෙවි ආදායම්	40000	1/5	ලී ආධාරක මිලදි ගැනිම	10000
			1/6	වෙනත් ද්‍රව්‍ය මිලදි ගැනිම	5000
			1/10	නාමය ලියාපදිංචි සඳහා	1500
			1/15	විදුලි බිල සඳහා	1000
			1/25	වෙනත් වියදම්	2000
			1/28	බැංකුව	10000
			1/31	ප/ගෙ/ශේෂය	70500
		140000			140000
2/1	ශේෂය ඉ/ගෙ	70500			

ල 1/2 (හර පැත්ත සටහන් සඳහා) ල 1/2 (බැර පැත්ත සටහන් සඳහා)

රු.70 500 (ලකුණු 02) **(ශේෂය වැරදි නම් ඉහත පරිදි අයිතම දක්වා ඇතිනම් ලකුණු 01 දෙන්න)**

(1x) විදුලි බිල් ගිණුම හර රු. 1000

මුදල් ගිණුම බැර රු. 1000 (ලකුණු 02)

(x) **මුලික සටහන් පොත්** → **මූලාශ්‍ර ලේඛණ**

මුදල් පොත → ලදුපත , ගෙවීම් වවුචරය

බැංකු ගිණුම → ලදුපත , ගෙවීම් වවුචරය ,බැංකු ප්‍රකාශය ,පිලිපත චෙක් තැන්පතු පත , මුදල් තැන්පතු පත,අගරුපත් නිවේදනය (ලකුණු 2 යි)

1 කොටස

(2) (1) (අ) මිනිසා විසින් ජිවත් විමේදි අනිවාර්යයයෙන් සපුරාගතයුතු දෑ අවශ්‍යතා වේ. (ලකුණු 1)

(ආ) පොදුවීම, සීමිත වීම, නිර්මාණය කළ නොහැකි වීම. (ලකුණු 1/2 ×2=1)

(11) (අ) ලාභ ඉපයීම , පාරිභෝගික තෘප්තිය ඉහළ නංවීම . (ලකුණු 1/2×2=1)

(ආ) නිළ ඇදුම් ලබාදිම , විනෝද චාරිකා රැගෙන යාම , සෞඛ්‍ය පහසුකම් ලබාදිම, නොමිලේ ආහාර ලබාදිම නොමිලේ ප්‍රවාහන සේවා ලබා දිම (සුදුසු ඕනෑම කරුණු 2 ක් සඳහා ලකුණු 1 යි)

(111) (අ) සත්‍ය (ආ) සත්‍ය (ඉ) සත්‍ය (ඊ) සත්‍ය (ලකුණු 1/2×4=2)

(1v) (අ) භාණ්ඩ නිෂ්පාදන ව්‍යාපාරයක

(ආ) භූමිය , ශ්‍රමය, ව්‍යවසායකත්වය (ලකුණු 1 යි)

(3) (1) (අ) ව්‍යාපාරයක් කෙරෙහි උන්නදුවක් දක්වන පාර්ශව ඇල්මැති පාර්ශව වේ. (ලකුණු 1 යි)

(ආ) විදුහල්පති , ගුරුවරු ,සිසුන් ,දෙමාපියන් ,ආදි ශිෂ්‍යයින් , සුභ පතන්නන් ,රජය ,ප්‍රජාව ,බැංකු (ලකුණු 1 යි)

(11)

ඇල්මැති පාර්ශවය	ඇල්මක් දැක්වීමට හේතු
විදුහල්පති	• ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය නිසි පරිදි සිදු වේදැයි දැන ගැනිමට • සිසුන්ගේ විනය පිළිබඳ සොයා බැලීමට • ගුරුවරුන්ගේ ඉගැන්වීම් කටයුතු අධීක්ෂණයට
ගුරුවරු	• යහපත් ඉගෙනුම් පරිසරයක් ඇත්දැයි දැන ගැනිමට • ඉගෙනුම් ක්‍රියාවලියට අවශ්‍ය වන සම්පත් ලබා ගැනිමට
සිසුන්	• විෂය නිර්දේශය ආවරණය කර ගැනිමට • වාර විභාග සදහා නිසි පරිදි පෙනී සිටීමට • විෂය සමගාමී හා විෂය බාහිර ක්‍රියාකාරකම් සදහා යොමු වීමට
දෙමාපියන්	• සිසුන්ගේ ආරක්ෂාව පිලිබද දැන ගැනිමට • සිසුන්ගේ අධ්‍යාපන කටයුතු නිසි පරිදි සිදු කරන්නේද යන වග දැන ගැනිමට • පාසගේ විනය ආරතක්ෂා වන්නේද යන්න දැන ගැනිමට
ආදි ශිෂ්‍යයන්	• පාසලේ නාමය රැක ගැනිමට • පාසලේ වැඩ කටයුතු සදහා සහය වීමට • අවශ්‍ය අවස්ථා වලදි මුල්‍යාධාර ලබා දිමට
සුභ පතන්නන්	• පාසලේ වැඩ කටයුතු සදහා සහය වීමට • අවශ්‍ය භෞතික හෝ මුල්‍ය හෝ මානව සම්පත් සැපයිමට
රජය	• නිසි පරිදි ඉගැන්වීම් කටයුතු සිදු කරනවාද යන්න දැන ගැනිමට • සිසුන්ගේ ආරක්ෂාව පිළිබද දැන ගැනිමට • සිසුන්ට හා පාසලට අවශ්‍ය භෞතික හා අනෙකුත් සම්පත් සැපයිමට
බැංකු	• පාසලේ ඉතුරුම් ඒකක පවත්වාගෙන යාමට • සිසුන් ඉතුරුම් තැන්පතු සදහා යොමු කරවීමට

(අදාල වෙනත් නිවැරදි පිළිතුරු සදහා ලකුණු ලබා දෙන්න) (ලකුණු 1×2=2)

(111) (අ) සත්‍ය (ආ) සත්‍ය (ඉ) සත්‍ය (ඊ)අසත්‍ය (ලකුණු 1/2×4=2)

(1v) (අ) වර්ථමානයේ නිෂ්පාදන ආයතන කායික ශ්‍රමය වෙනුවට දියුණු තාක්ෂණික උපකරණ භාවිතා කිරිම.

සාමාන්‍ය තැපෑල වෙනුවට විද්‍යුත් තැපෑල භාවිතා කිරිම.

ගිණුම් කටයුතු සදහා පරිගණක තොරතුරු පද්ධති භාවිතා කිරිම.

තොරතුරු හුවමාරුව සදහා නවීන සන්නිවේදන ජාලා භාවිතා කිරිම.

(අදාල වෙනත් පිළිගතහැකි ඕනෑම පිළිතුරකට ලකුණු ලබා දෙන්න) (ලකුණු1/2×2=1යි)

(4) (1) ව්‍යාපාර සංවිධාන

පෞද්ගලික අංශය
- ඒක පුද්ගල ව්‍යාපාර
- හවුල් ව්‍යාපාර
- සංස්ථාපිත සමාගම්
- සමුපාකාර
- සමිති සංවිධාන

රාජ්‍ය(පොදු) අංශය
- මධ්‍යම රජය
- පළාත් සභා
- පළාත් පාලන ආයතන යටතේ පවතින ව්‍යාපාර

(ලකුණු 2 යි)

(11) සේවක සංඛ්‍යාව , යොදවා ඇති ප්‍රාග්ධනය , භාවිතා කරන බලශක්ති ප්‍රමාණය , ව්‍යාපාරයේ පිරිවැටුම (ලකුණු 2 යි)

(111) (අ) සත්‍ය (ආ) අසත්‍ය (ඉ) සත්‍ය (ඊ) අසත්‍ය (ලකුණු 1/2×4=2)

(1v) (අ) පහසුවෙන් ආරම්භ කළ හැකි වීම
ස්වාධීනව තීරණ ගත හැකි වීම
වගකීම අසීමිත වීම
ලාභාලාභ තනිව භුක්තිවිදිය හැකි විම
නීතිමය බලපෑම අවම වීම
ගිණුම් තැබීම අනිවාර්යය නොවීම (ලකුණු 1/2×2=1)

(ආ) 1890 හවුල් ව්‍යාපාර ආඥා පනත-හවුල් ගිවිසුමක් නොමැති අවස්ථාවක දි හවුල් කරුවන් කටයුතු කළයුතු ආකාරය දක්වා ඇත

වංචා වැළැක්වීමේ ආඥා පනත - රු 1000 කට වඩා වැඩි ප්‍රාග්ධනයක් යොදා ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කරන්නේ නම් ලිඛිත ගිවිසුමක් අවශ්‍ය බව (ලකුණු 1/2×2=1)

11 කොටස ගිණුම්කරණය

(5) (1) (අ) අතීත ගනුදෙනුවක ප්‍රතිඵලයක් ලෙස බිහිවන ව්‍යාපාරය විසින් ගෙවිය යුතු අගය වගකීමක් වේ . (ලකුණු 1 යි)

(ආ) 1. අතීත ගනුදෙනුවක ප්‍රතිඵලයක් ලෙස බිහිවීම.

2. වර්තමාන බැදීමක් පවතීම. 3. බේරුම් කිරිමේදි ව්‍යාපාරයේ සම්පත් පිටතට ගලා යාම. (ලකුණු 1යි)

(11) (අ) ව්‍යාපාරය ප්‍රමාණවත් ලාභයක් උපයා තිබේද දැන ගැනිමට.

ව්‍යාපාරයේ මූල්‍ය තත්ත්වය සතුටු දායක දැයි දැන ගැනිමට.

නීතිමය අවශ්‍යතා ඉටු කිරිමට.

මුල්‍ය ක්‍රමය ක්‍රමවත්ව පවත්වාගෙන යාමට . (ලකුණු 1 යි)

(ආ) වත්කම් ,වගකීම් , හිමිකම් ,ආදායම් , වියදම් (ලකුණු 1/2× 2=1යි)

(111)

ගනුදෙනු අංකය	වත්කම්	හිමිකම	වගකීම්
අ	+100000(මුදල්)	+100000(ප්‍රාග්ධනය)	
ආ	+50000(මුදල්)		+50000(බැංකු ණය)
ඉ	-5000(තොගය) +5500(මුදල්)	+500(ලාභය)	
ඊ	-1500(මුදල්)	-1500(විදුලි බිල)	
උ	+10000(මුදල්) -10000(ණයගැති)		

(ලකුණු 1×4=4)

(1v) හර මුදල් ගිණුම බැර

දිනය	විස්තරය	වටිනාකම	දිනය	විස්තරය	වටිනාකම
24/1/1	ශේෂය ඉ/ගෙ	50000	1/20	ගැණුම් **(ල 1/2)**	3000
1/10	බැංකු ණය **(ල 1)**	75000			
1/29	ණයගැති	3000	1/31	ශේෂය ප/ගෙ **(ල 1/2)**	125000
		128000			128000

ණයගැති ගිණුම

හර			බැර		
24/01/01	ශේෂය ඉ/ගෙ	10000	1/29	මුදල්	3000
4/1/15	විකුණුම්	5000			
24/1/25	විකුණුම්	12000			

(ලකුණු 1/2)

හර විකුණුම් ගිණුම බැර

			24/1/15	ණයගැති	5000
			24/1/25	ණයගැති	12000

(ලකුණු 1/2)

හර ගැණුම් ගිණුම බැර

1/20	මුදල්	3000			

(ලකුණු 1/2)

හර	බැංකු ණය ගිණුම		බැර
		24/1/10 මුදල්	75000

(ලකුණු 1/2)

(6) (1) (අ) ජර්නල් වවුචරය (ලකුණු 1 යි)

(ආ) ගනුදෙනුවට අදාළ ආරම්භක ලියවිල්ලක් ලෙස යොදා ගතහැකි වීම.

ගනුදෙනුව සහතික කිරීම සදහා ලිඛිත සාක්ෂියක් ලෙස යොදා ගතහැකි වීම.

ගනුදෙනුව පිළිබද අතිරේක විස්තර ගබා ගතහැකි වීම.

මුලික පොත්වල ගනුදෙනුව ලිවීමේදි උපයෝගි කරගතහැකි වීම.

වගකිව යුතු නිළධාරියෙකු විසින් අත්සන් කරන බැවින් වගකීම පැවරිය හැකි වීම. (ලකුණු1×1=1යි)

(11) සාමෙල්ගේ ව්‍යාපාරයේ සුළු මුදල් පොත

ලැබීම් රු.	ස. පි.	දිනය	විස්තරය	ව. අ.	ගෙවීම්	විශ්ලේෂණ තීරු: ගමන්	ලිපිද්‍රව්‍ය	සංග්‍රහ	ලෙජර ගිණුම	ලෙ. පි
259		2/1	ශේෂය ඉ/ගෙ							
2741		2/1	මුදල්							
(ල.1)		2/4	ගමන් වියදම්		250	250				
		2/7	ලිපිද්‍රව්‍ය වියදම්		178		178			
		2/10	සංග්‍රහ වියදම්		235			235		
		2/12	හාෂ්ෂීට්		250		250			
		2/15	නිමල්ට ගෙවීම		500				250	
		2/20	සිසිල් බීම සදහා		210			210		
					1623	250	428	445	250	
		2/28	ශේෂය ප/ගෙ	(ල.1)	1377	ලෙපි	ලෙපි	ලෙපි	ලෙපි	
3000					3000	(ල.1/2)	(ල. 1/2)	(ල. 1/2)	(ල.1/2)	

(1v) සංශෝධිත බැංකු ගිණුම

ශේෂය ඉ/ගෙ (ල 1/2)	25000	බැංකු ගාස්තු (ල 1/2)	500
සෘජු ප්‍රේශණ (ල 1/2)	3000		
		ශේෂය ප/ගෙ (ල 1/2)	27500
	28000		28000
ශේෂය ඉ/ගෙ	27500		

බැංකු සැසඳුම් ප්‍රකාශය

සංශෝධිත බැංකු ශේෂය		27500
එකතු කළා-නිකුත් කළත් බැංකුවට ඉදිරිපත් නොවු චෙක්පත් (ල 1/2)	20000	20000
		47500 (ල 1/2)
අඩුකළා-තැන්පත් කළත් උපලබ්ධි නොවු චෙක්පත් (ල 1/2)	15000	(15000)
2024.08.31 දිනට බැංකු ප්‍රකාශයට අනුව ශේෂය (ල 1/2)		
		32500

(7) (1) (අ) සැපයුම්කරුගේ හා ගැණුම්කරුගේ නම හා ලිපිනයන්.
ඉන්වොයිසි අංකය.
භාණ්ඩ පිළිබඳ විස්තර.
භාණ්ඩ ඒකක මිල.
වට්නාකම.
බලය ලත් නිළධාරියාගේ අත්සන.
කොන්දේසි . (ලකුණු 1/2×2=1)

(ආ) Acc pac , Quickbook , MYOB , Sage (ලකුණු 1×1=1)

(11) ශේෂ පිරික්සුමක හර හා බැර ශේෂ එකතුව අතර වෙනසක් ඇති වු විටක ඊට හේතු සොයා බලා ඒවා නිවැරදි කරන තෙක් ශේෂ පිරික්සුමේ වෙනස තාවකාලිකව සටහන් කරන ගිණුමයි. (ලකුණු 2 යි)

(111)

උපුල්ගේ ව්‍යාපාරයේ ගණුම් ජර්නලය

දිනය	ඉන්වොයිස් අංකය	සැපයුම්කරු	මුළු වටිනාකම රු.	ලෙ.පි.
5/10	39	නිමල්	5000	(ලකුණු 3)
5/15	48	කමල්	47500	
5/20	58	සුනිල්	12500	
5/30		ගැණුම් ගිණුමට හර කළා	65000 (ල.01)	

(1v) (අ) ප්‍රමිලාගේ ව්‍යාපාරයේ
2023.12.31 දිනට ශේෂ පිරික්සුම **(ලකුණු 1/2)**

විස්තරය	**හර රු.**	**බැර රු.**
ප්‍රාග්ධනය		100000
ගැණුම්	20000	
විකුණුම්		65000
ණයගැති	5000	
ණයහිමි		5000
විදුලි ගාස්තු	2000	
බැංකු ණය		45000
තොගය	70000	
මුදල්	78000	
බැංකු ශේෂය	40000	
	215000	215000

හර තීරුව: (ල 1/2) — බැර තීරුව: (ලකුණු 1/2)

(ලකුණු 1/2යි)

(ආ) පොදු ජර්නලය

දිනය	ව අංකය	විස්තරය	ලෙ.පි	හර රු.	බැර රු.
		ලීබඩු අඵත්වැඩියා ගිණුම හර ලීබඩු ගිණුම (රු 2500 ක ලීබඩු අඵත්වැඩියා වියදම ලීබඩු ගිණුමේ සටහන් වීමේ වරද නිවැරදි කිරිම)		2500	2500
		අවිනිශ්චිත ගිණුම රක්ෂණ ගාස්තු ගිණුම (රක්ෂණ වාරිකය ලෙස ගෙවු රු 3000 ක වියදම රක්ෂණ ගිණුමේ සටහන් වීමේ වරද නිවැරදි කිරිම)		3000	3000

(ලකුණු 1/2×2 =1) **(සංලක්ෂ්‍ය නොමැති නම් ලකුණු 1/2 ක් පමණක් ලබා දෙන්න)**

අවිනිශ්චිත ගිණුම

රක්ෂණ ගාස්තු ගිණුම **(ලකුණු 1/2 යි)**	3000	ශේෂ පිරික්සුමේ වෙනස **(ලකුණු 1/2 යි)**	3000
	3000		3000